

Vaikas nusidegino. Atmintinė tėveliams: pirmoji pagalba ir kaip išvengti nelaimės.

Didžiųjų metų švenčių laukimas, šventinis šurmuly susuka visiems galvas. Lekiname, skubame, tampame labiau išsiblaškę. Kaip rodo pastarųjų, jau praėjusių švenčių rezultatai, prarandame budrumą ir saugodami savo mažąsias atžalas. Vien per metus į Respublikinę Panevėžio ligoninę hospitalizuojama apie 30 vaikų, patyrusių įvairaus sunkumo nudegimus, kurių ypač padaugėjo šventiniu periodu.

Odos nudegimas – tai viena dažniausių vaikų iki trejų metų amžiaus trauma. Tokio amžiaus mažyliai labai smalsūs, judrūs, nenustygstantys vietoje. Aplinkinį pasaulį jie pažįsta liesdami, čiupinėdami, tyrinėdami įvairius juos supančius daiktus. Dažniausia mažų vaikų odos nudegimo priežastis- karšti skysčiai: ką tik užplikyta kava, arbata, verdanti sriuba. Pasitaiko nudegimų ir nuo karštų paviršių (krosnys, kaitlentės, lygintuvai, plaukų tiesintuvai, vasarą- grilio įranga), elektros traumos sukeltų nudegimų. Tik akimirkai be pakankamos priežiūros paliktas mažylis vaikelis čiumpa jam patinkantį daiktą ir įvyksta nelaimė. Tokio amžiaus vaikai dar nesuvokia jiems gresiančio pavojaus ir todėl atsakomybė už įvykusių nelaimę tenka tėveliams.

Kūdikiams ir mažiems vaikams odos nudegimas – rimta trauma ir yra ypač pavojingas dėl odos anatominių savybių, kuri 5 kartus plonesnė nei suaugusio žmogaus. Karštis lengvai pažeidžia gilesnius odos sluoksnius. Kuo karštesnis vanduo, tuo rimtesni traumos padariniai.

Atsitikus nelaimei jokių būdu negalima ant nudegusios vietos dėti ledo, tepti aliejaus, kiaušinio baltymo ar barstyti miltų. Užtepti ant odos riebalai tik pagilina nudegimą –susidariusi riebalų plėvelė leidžia karščiui skverbtis gilyn į audinius, sudaro sąlygas vystytis infekcijai.

Ką turėtų žinoti ir kaip elgtis tėveliai, jei jau vaikas nusidegino?

Pirmoji pagalba įvykus nelaimėi:

- Nedelsiant pradėti vėsinti nudegimo sritį po tekančiu kambario temperatūros vandeniu 10-15 min.
- Kviesti Greitąją medicinos pagalbą
- Rūbelius nurengti palaipsniui, kartu vėsinant sužeidimo sritį.
- Nudegimo sritį sutvarstyti steriliais tvarščiais.
- Nuskausminti analgetikais.

Netinkamai suteikta pirmoji pagalba ir netinkamai gydoma nudegimo žaizda gali pagilėti, kartu ilgės gijimo laikas, didės rando susiformavimo tikimybė.

Kadangi vaikų odos nudegimas - sunki ne tik odos, o ir sisteminė organizmo trauma, gydymas pradedamas Vaikų reanimacijos intensyvios terapijos skyriuje. Čia mažylis tinkamai nuskausminamas, stebimos jo gyvybinės funkcijos, atstatomas skysčių poreikis, bendrinėse neįturtose atliekami perrišimai. Jų metu žaizdos nuplaunamos antiseptiniais tirpalais, pašalinami negyvybingi audiniai, vertinamas nudegimo gylis. Nudegimo gylis ryškėja palaipsniui, tiksliai galima pasakyti praėjus 4-5 dienoms po traumos. Stabilizavus vaiko būklę, tolimesniam gydymui jis perkeliamas į Vaikų ortopedijos traumatologijos ir chirurgijos skyrių.

Kokios **prevencijos priemonės**, kad neįvyktų tokia nelaimė?

- Priežiūra, priežiūra, priežiūra! Nepalikite nė akimirkai be priežiūros savo kūdikio ar mažamečio vaiko. Net akimirka gali nulemti jūsų vaiko gyvybę ir jo ateitį!
- Indus su karštais skysčiais ir įkaitusius buitines prietaisus laikykite saugiu atstumu vaikui nepasiekiamose vietose
- Maistą ant viryklės ruoškite ant tolimesnių degiklių, kurių vaikas nepasieks, nusukite puodų, keptuvių rankenas į šoną taip, kad vaikas negalėtų jų pagriebti
- Virdulių, lygintuvų laidus laikykite paslėpę, saugiai, kad už jų paėmę vaikai nenusitemptų įrenginių ant savęs
- Nenaudokite staltiesių, kurias vaikai kartu su indais, pripildytais karštais gėrimais ir maistu, gali nutempti ant savęs
- Prausdami ir maudydami vaiką pirmiausia patys patikrinkite vandens temperatūrą (geriausia termometru), ir tik tuomet kiškite vaiką į vandenį

- Prieš maitindami vaiką pašildytu mišiniu ar maistu pirmiausia patys patikrinkite maisto temperatūrą. Mikrobangų krosnelėse pašildytas maistas įkaista netolygiai.
- Laikydami vaiką ant rankų ar ant kelių jokia būdu tuo pat metu neimkite indų su karštais skysčiais, nevalgykite, nes judesio metu skysčiai gali išsipilti ant vaiko
- Saugiose vietose laikykite degtukus, žiebtuvėlius, degius skysčius
- Nepalikite be priežiūros degančių žvakių, smilkalų
- Elektros lizdus, laidus įrenkite vaikui nepasiekiamose vietose, saugiai
- Inhaliacijoms nenaudokite karšto vandens, galinčio sukelti kvėpavimo takų, veido nudegimą
- Naudodamiesi griliais, krosnimis, laužais neleiskite artyn vaikų, nepilkite degių skysčių, kurie lengvai įsiliepsnoja ir gali išplisti ant aplinkinių žmonių
- Saugokite vaiką nuo tiesioginių saulės spindulių. Kurie irgi gali sukelti gilius nudegimus
- Aiškinkite savo vaikui apie galimą pavojų, kalbėkite su juo
- Vaikai linkę kopijuoti suaugusiųjų elgesį, todėl su karštais daiktais elkitės atsakingai, nerodykite blogo pavyzdžio

Tik tėvelių ir kitų namiškių budrumas ir atsakomybė už vaiką, dar negalintį pasirūpinti savo saugumu, padės išvengti rimtos nelaimės!

Paruošė RPL Vaikų ortopedė –traumatologė Irma Drebigienė, vaikų intensyviosios terapijos gydytoja Giedrė Šipelienė

Vaikas nusidegino.

Atmintinė tėveliams: pirmoji pagalba ir kaip išvengti nelaimės.

Odos nudegimas – tai viena dažniausių vaikų iki trejų metų amžiaus trauma. Aplinkinį pasaulį jie pažįsta liesdami, tyrinėdami įvairius juos supančius daiktus. Dažniausia mažų vaikų odos nudegimo priežastis- karšti skysčiai: ką tik užplikyta kava, arbata, verdanti sriuba. Pasitaiko nudegimų ir nuo karštų paviršių, elektros traumos sukeltų nudegimų.

Pirmoji pagalba:

- Nedelsiant pradėti vėsinti nudegimo sritį po tekančiu kambario temperatūros vandeniu 10-15 min.
- Kviesti Greitąją medicinos pagalbą
- Rūbelius nurengti palaiapsniui, kartu vėsinant sužeidimo sritį.
- Nudegimo sritį sutvarstyti steriliais tvarsčiais.
- Nuskausminti analgetikais.

Kokios prevencijos priemonės, kad išvengtumėte tokios traumos?

- Priežiūra, priežiūra, priežiūra! Nepalikite nė akimirka be priežiūros savo kūdikio ar mažamečio vaiko. Net akimirka gali nulemti jūsų vaiko gyvybę ir jo ateitį!
- Indus su karštais skysčiais ir įkaitusius buitines prietaisus laikykite saugiu atstumu vaikui nepasiekiamose vietose
- Maistą ant viryklės ruoškite ant tolimesnių degiklių, kurių vaikas nepasieks, nusukite puodų, keptuvių rankenas į šoną taip, kad vaikas negalėtų jų pagriebti
- Virdulių, lygintuvų laidus laikykite paslėpę, saugiai, kad už jų paėmę vaikai nenusitemptų įrenginių ant savęs
- Nenaudokite staltiesių, kurias vaikai kartu su indais, pripildytais karštais gėrimais ir maistu, gali nutempti ant savęs
- Pausdami ir maudydami vaiką pirmiausia patys patikrinkite vandens temperatūrą (geriausia termometru), ir tik tuomet kiškite vaiką į vandenį
- Prieš maitindami vaiką pašildytu mišiniu ar maistu pirmiausia patys patikrinkite maisto temperatūrą. Mikrobangų krosnelėse pašildytas maistas įkaista netolygiai.
- Laikydami vaiką ant rankų ar ant kelių jokiū būdu tuo pat metu neimkite indų su karštais skysčiais, nevalgykite, nes judesio metu skysčiai gali išsipilti ant vaiko
- Saugiose vietose laikykite degtukus, žiebtuvėlius, degius skysčius
- Nepalikite be priežiūros degančių žvakių, smilkalų
- Elektros lizdus, laidus įrenkite vaikui nepasiekiamose vietose, saugiai
- Inhaliacijoms nenaudokite karšto vandens, galinčio sukelti kvėpavimo takų, veido nudegimą
- Naudodamiesi griliais, krosnimis, laužais neleiskite artyn vaikų, nepilkite degių skysčių, kurie lengvai įsiliepsnoja ir gali išplisti ant aplinkinių žmonių
- Saugokite vaiką nuo tiesioginių saulės spindulių. Kurie irgi gali sukelti gilius nudegimus
- Aiškinkite savo vaikui apie galimą pavojų, kalbėkite su juo
- Vaikai linkę kopijuoti suaugusiųjų elgesį, todėl su karštais daiktais elkitės atsakingai, nerodykite blogo pavyzdžio

Paruošė RPL Vaikų ortopedė –traumatologė Irma Drebigienė, vaikų intensyviosios terapijos gydytoja Giedrė Šipeliene